

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-I.431.1.62.2021.JT

Warszawa, 21 grudnia 2021 r.

Pan
XXXXXXX XXXXXXX
Wójt
Gminy Pokrzywnica

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz.1249) zwanej dalej ustawą oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 126, poz. 718) zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadził w dniach 2 – 5 listopada 2021 r. kontrolę kompleksową w kierowanym przez Pana Urzędzie Gminy Pokrzywnica.

Przedmiot kontroli obejmował realizację zadań własnych gminy dotyczących tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w zakresie:

- opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach zespołu interdyscyplinarnego.

Kontrola dotyczyła okresu od 1 stycznia 2020 r. do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Pana bez zastrzeżeń 10.12.2021 r., przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w Gminie Pokrzywnica oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Podczas kontroli stwierdzono, że zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizuje w głównej mierze Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pokrzywnicy, w Statucie którego w § 3 wpisano obowiązek wykonywania zadań wynikających między innymi z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz aktów wykonawczych do tej ustawy. Działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie nie wpisano natomiast w żadnym z dokumentów określających organizację i funkcjonowanie Urzędu Gminy w Pokrzywnicy.

Za opracowanie „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2019 – 2025” odpowiedzialny był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, przy współpracy z Policją, Sądem, Kuratorami, dyrektorami szkół, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, lokalną służbą zdrowia. Diagnoza problemu przemocy w rodzinie prowadzona była na podstawie rozmów z przedstawicielami oświaty, pielęgniarkami z ośrodków zdrowia, dzielnicowym, przedstawicielem OSP, kuratorami oraz pracownikami socjalnymi.

Program został przyjęty uchwałą Nr III/27/2019 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 14 lutego 2019 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 - 2025. Głównym celem programu jest stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych lub uwikłanych w zjawisko przemocy. Założono w nim, że cele główne realizowane będą poprzez 4 cele szczegółowe. W okresie objętym kontrolą zrealizowano tylko część działań, związanych z edukacją i profilaktyką przemocy w rodzinie.

10 czerwca 2011 r. Rada Gminy Pokrzywnica podjęła uchwałę Nr XII/36/2011 w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Na tej podstawie, pomiędzy Wójtem Gminy Pokrzywnica, a instytucjami zaangażowanymi w realizację procedury „Niebieskie Karty” zostały zawarte porozumienia o współpracy w ramach zespołu interdyscyplinarnego. Następnie, zarządzeniem Nr 27/2011 z dnia 12 sierpnia 2011 r. Wójta Gminy Pokrzywnica powołano Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Wszyscy członkowie zespołu interdyscyplinarnego złożyli oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych uzyskanych podczas realizacji procedury.

W okresie objętym kontrolą, posiedzenia zespołu odbywały się nie rzadziej niż raz na 3 miesiące.

Podczas kontroli poddano analizie dokumentację procedur „Niebieskie Karty”, prowadzonych w 10 rodzinach. Standardowo dokumentacja zawierała formularz „Niebieska Karta – A”, protokół z posiedzenia ZI, na którym utworzono grupę roboczą, formularz „Niebieska Karta – C”, dodatkowe plany pomocy, formularz „Niebieska Karta – D”, protokoły z posiedzeń grup roboczych, notatki służbowe Policji i pracowników socjalnych z wizyt w środowisku, zaproszenie dla osoby doznającej przemocy w rodzinie i wezwanie dla osoby stosującej przemoc w rodzinie na spotkanie grupy roboczej, pisma do Policji o zakończeniu procedury. W dwóch przypadkach do dokumentacji załączono opinie pracowników oświaty na temat funkcjonowania dzieci.

We wszystkich przypadkach przekazanie formularza „Niebieskiej Karty- A” nastąpiło w odpowiednim terminie, a w dokumentacji znajdowało się potwierdzenie przekazania „NK-A” członkom zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej. Tworzenie grup roboczych następowało w bardzo krótkim terminie, a osoby doświadczające przemocy

w rodzinie i osoby stosujące przemoc w rodzinie były zapraszane/wzywane na spotkania z grupą roboczą w innych terminach. Wszystkie działania podejmowane przez grupy robocze były dokumentowane przede wszystkim poprzez notatki pracownika socjalnego i Policję. Spośród 10 skontrolowanych akt spraw w 2020 i 2021 roku zakończono 8 procedur, w tym 5 z powodu braku zasadności podejmowanych działań.

Podczas kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 – 2025 nie zawierał zadań służących realizacji określonych celów, nie zawarto w nim również harmonogramu działań oraz terminów realizacji, osób i instytucji odpowiedzialnych za jego realizację. Nie określono także mierników jego realizacji, jak i sposobów monitoringu jego realizacji.
2. W okresie objętym kontrolą zrealizowano tylko część działań zaplanowanych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 – 2025, związanych z edukacją i profilaktyką przemocy w rodzinie.
3. W żadnym z posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego nie brał udziału przedstawiciel Sądu. Przedstawiciel Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi w Dzierżeniu wzięł udział w 2 spotkaniach, a przedstawiciel służby i przedstawiciel organizacji pozarządowej tylko w 1 spotkaniu.
4. W żadnym przypadku w dokumentacji nie było poświadczenia przekazania osobie doznającej przemocy formularza „Niebieska Karta – B”, co jest niezgodne z §6 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”. W 5 przypadkach adnotacja o przekazaniu „Niebieskiej Karty – B” znajdowała się w „NK – A”.
5. W 4 przypadkach w „Niebieskich Kartach – C” nie zawarto zapisów dotyczących planowanych działań, w pozostałych sprawach działania rozpisywano tylko dla przedstawicieli pomocy społecznej i Policji.
6. Skład grup roboczych był nieadekwatny do składu i potrzeb rodziny. W skład grupy powoływani byli tylko pracownicy socjalni oraz policjanci, nawet w przypadkach, gdy w rodzinie były dzieci czy nadużywano alkoholu, co jest niezgodne z zapisami art. 9a ust 11 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
7. W żadnym przypadku nie sporządzono protokołu zakończenia procedury, co jest niezgodne z zapisami §18 ust.2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
8. O zakończeniu procedury powiadamiano tylko Policję, co jest niezgodne z zapisami § 18 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
9. W dokumentach Urzędu Gminy Pokrzywnica (w Statucie oraz Regulaminie Organizacyjnym) nie zawarto zapisów dotyczących realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Za powstałe nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Pan, jako Wójt Gminy Pokrzywnica. Przyczyną nieprawidłowości jest brak nadzoru nad realizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy i rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pana o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Uzpełnić Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 – 2025 o harmonogram działań i zadań. Należy określić w nim osoby i instytucje odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań oraz terminy ich realizacji oraz jednoznacznie określić zasady monitoringu i ewaluacji wraz ze wskaźnikami do osiągnięcia celów.
2. Realizować wszystkie zadania określone w Programie, monitorować jego realizację, sporządzać sprawozdania z jego realizacji.
3. Zobowiązać wszystkich członków zespołu interdyscyplinarnego do udziału w jego posiedzeniach.
4. Każdorazowo skład grupy roboczej dostosowywać do potrzeb rodziny, zgodnie z zapisami art.9a ust 11 przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
5. Zgodnie z § 6 ust.1 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” podjąć działania zmierzające do przekazywania „Niebieskiej Karty – B” osobie podejrzanej o doświadczanie przemocy podczas wszczynania procedury „Niebieska Karta” i dokumentować to działanie.
6. Wypełniając „Niebieską Kartę – C” planować działania dla wszystkich członków grupy roboczej.
7. Zgodnie z zapisami § 18ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” sporządzać protokół z zakończenia procedury „Niebieskie Karty”.
8. O zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” w danej rodzinie powiadamiać wszystkie podmioty biorące udział w jej realizacji, co wynika z § 18ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Ponadto proszę o uregulowanie kwestii dotyczącej przyporządkowania zadań związanych z budową systemu przeciwdziałania przemocy w Gminie Pokrzywnica zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Jednocześnie zobowiązuję Pana do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania.

Na podstawie art. 130 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, z późn. zm.), kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12 000 zł.

Pouczenie

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 i 6 oraz art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

Z poważaniem

z up. Wojewody Mazowieckiego
Anna Karpińska
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej